

Der er dernæst en anden Bestemmelse, som vil ramme overmaade haardt; det er den Bestemmelse i § 17, hvorved Naturalpræstationerne lovligt kan falde bort. Altsaa naar en Præst har et Par Heste, som han kører med, kan han ikke faa noget til dem. I Regelen er det ordnet saaledes, at Præstegaardsforpagteren leverer nogle Tønder Korn til Præstens Heste, og de Tønder Korn har han ret god Brug for. Kommer man f. Eks. over til visse Egne af Jylland, kan der være langt til Kirken og være god Brug for dem. Men de Heste kan han ikke faa noget til, thi Forpagteren vil ikke levere noget, og Præsten kan ikke købe det. Jeg skønner ikke rettere, end at her er en Fejl ved Lovforslaget, men dér ved jeg, at jeg staa temmelig ene med min Betragtning. Jeg mener, at det første Formaal for Lovforslaget maa være at skaffe alle Statens Borgere det fornødne Korn til den nødvendige Føde, men det forekommer mig, at Forslaget maa gøre mere Ret og Skel til den anden Side, end det gør. Det forekommer mig, at man ikke ved et saadant Forslag maa stille hverken den ene eller den anden ugunstigere, end det kan taales, og hvis dette skal undgaas, er det ganske nødvendigt at have en Forbeholdsret. I Aar havde vi en Forbeholdsret, og i Aar havde vi den mindste Høst, vi nogen Sinde har haft, men ikke desto mindre har vi klaret os, ja, vi har ikke alene klaret os, men vi har haft en lille Smule tilovers til Norge og Finland, eller hvem det nu har været. Jeg kan derfor ikke indse, at der løbes nogen som helst Fare eller Risiko ved den beskeden Forbeholdsret. Hvis ikke vi faar et særlig ugunstigt Aar, vil Staten alligevel faa fuldt ud, hvad den skal have, og faar vi et ugunstigt Aar, bliver Stillingen som i Aar. Der vil altid være visse Egne, som paa Grund af manglende Nedbør faar en ringere Høst, og disse vil, naar der ingen Forbeholdsret er, blive ganske overordentlig ugunstigt stillede, og de er henviste til at skulle gaa Tiggergang, og hvorvidt de faar noget ud af denne Tiggergang, afhænger af Kommissionens Naade. Og jeg tror ikke meget paa den Imødekommen, der vises af disse Kommissioner, da det hele er lavet ganske skematisk: at naar den og den har Jord, kan han ikke faa noget, og naar han ingen Jord har, kan han faa, jeg ved ikke hvad. Faktisk bliver der en hel Mængde Mennesker, som vil blive ugunstigt stillede, og det forekommer mig derfor uforsvarligt, at der ikke indføres en Forbeholdsret. Naar den bliver saa be-

skeden som i Fjor, er der vel ikke Grund til at være bange for den under normale Forhold, og skulde Høsten vise sig at blive unormal i Aar, maa den kommende Rigsdag rimeligvis i alle Tilfælde komme til at beskæftige sig med, om ikke der maa foretages en Revision af Loven.

Jeg tror nu, at hele denne Sag vilde være gaaet glattere og bedre, hvis den havde været lagt i den højtærede Landbrugsministers Haand. Jeg tror, at Landbrugsministeren vilde have haft mere Forstaaelse af og mere Føling med Landbruket. Jeg tror, at det havde været meget lettere at komme til en rimelig Overenskomst, og jeg ser derfor med stor Beklagelse, at det er lagt i Haanden paa Indenrigsministeren, hvis Evne til at tumle med Tal jeg ikke tvivler om, men hvis Evne til at sætte sig ind i virkelige Forhold paa Landet jeg efter Forelæggelsen af dette Lovforslag meget maa tvivle om. Jeg for mit Vedkommende maa ønske, at dette Lovforslag maa gaa i Udvalg, og jeg vil ønske, at man der resolut sætter Landboforeningernes Forslag i Stedet for dette. Det er der Tid nok til; det behøves der ikke meget lang Tid til, og saa har vi et Forslag, som vi alle kan staa ved Siden af, og som den højtærede Indenrigsminister faar sin Ryg dækket ved. Naar i Virkeligheden al Autoritet paa Landbrugs Omraade staa ved Siden af den højtærede Minister, har han jo ikke noget at frygte hverken fra den ene eller fra den anden Side.

la Cour: I Fjor, da vi havde Kornordningen for, advarede jeg imod at anvende Jordprisen som det Grundlag, hvorpaa der lignedes. Det ærede 2det Medlem for 3die Kreds (Ole Hansen) saa omkring i sit Sogn og fandt, at Jordpriserne var satte nogenlunde saaledes, at vi kunde bruge dem, men det ærede Medlem skulde kende Jordpriserne over hele Landet, og jeg gjorde den Gang opmærksom paa flere Steder, hvor der for den samme Ydeevne af Jorden med Hensyn til Korn var ansat aldeles forskellige Jordpriser. Jeg har som Medlem af Overskyldraadet ikke saa lidt Indsigt i Jordprisen paa de forskellige Steder; da Jordprisen skulde sættes, skulde den sættes efter Jordens Handelsværdi, ikke efter dens Produktionsværdi, saaledes som Hartkornet er sat, men efter Handelsværdien, og denne er meget forskellig i de forskellige Egne. Den er efter de Erfaringer, jeg har gjort, betydelig højere i de daarlige Egne end i de gode Egne, bety-